

Toelichting

Probleemstelling

Met regelmaat worden er binnen de gemeente handelshoeveelheden drugs aangetroffen. De artikelen 2 en 3 van de Opiumwet bevatten kort gezegd een verbod voor het aanwezig hebben, telen, bereiden, verhandelen en invoeren van harddrugs respectievelijk softdrugs. Welke middelen hieronder vallen, staat vervolgens in lijst I (harddrugs) en II (softdrugs) van de Opiumwet.

Drugsgebruik en drugshandel vormen een gevaar voor de gezondheid en een verstoring van de openbare orde. Bovendien is bekend dat criminelen die zich bezighouden met drugsteelt en/of handel, onderling veel geweld gebruiken. Dit kan ook risico's opleveren voor derden en zorgt bovendien voor aantasting van het woon- en leefklimaat en de directe omgeving.

Strafrechtelijke vervolging heeft niet per definitie tot gevolgd dat de openbare orde wordt herstelt. Ook herhaling kan hier niet altijd mee worden voorkomen.

Wettelijke sluitingsbevoegdheid

Sluiten van een woning kon reeds lange tijd op grond van artikel 174a van de gemeentewet. Hiervoor dient echter overlast te worden bewezen.

Om een snelle en daadkrachtige aanpak van overtredingen van artikel 2 en 3 van de Opiumwet mogelijk te maken en bestuurlijke handhaving in te kunnen zetten ten behoeve van het herstel van de openbare orde, is per 1999 in artikel 13b van de Opiumwet aan burgemeesters de bevoegdheid toegekend om woningen of lokalen te sluiten wanneer een middel als bedoeld in die artikelen in de woning of het lokaal (dan wel in of op bij woningen of zodanige lokalen behorende erven), wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is. De daadwerkelijke handel in drugs of overlast voor omwonenden hoeft niet te worden aangetoond om tot sluiting over te kunnen gaan. Het begrip woningen omvat ook andere vormen van wonen, zoals onder andere woonwagens, woonschepen en woonketens. Het begrip lokalen omvat zowel voor publiek toegankelijke lokalen, zoals cafés en winkels, als niet voor het publiek toegankelijke lokalen, zoals loodsen, schuren en andere bedrijfsruimten.

Jurisprudentie: handelshoeveelheid

Hoewel het fabriceren en verhandelen van drugs altijd verboden is, wordt niet strafrechtelijk vervolgd wanneer het er sprake is van een hoeveelheid voor eigen gebruik.

In aansluiting hierop is door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State voor wat betreft bestuurlijke handhaving uitgemaakt dat het aanwezig hebben of telen van een hoeveelheid voor eigen gebruik niet zou moeten kunnen leiden tot het sluiten van een woning of lokaal. Hiertoe is ook uitgekristalliseerd wanneer er nog kan worden gesproken van een hoeveelheid voor eigen gebruik en wanneer er op voorhand van moet worden uitgegaan dat er sprake is van een handelshoeveelheid. De grenzen is gesteld bij 5 hennepplanten, 5 gram softdrugs en 0,5 gram harddrugs. Wanneer meer wordt aangetroffen, dan kan ervan worden uitgegaan dat er sprake is van een handelshoeveelheid, en dat de drugs derhalve aanwezig zijn ten behoeve van verkoop, aflevering of verstrekking. Sluiten van een woning of lokaal is dan in de regel mogelijk. Het is aan de overtreder om aannemelijk te maken dat het niet gaat om een handelshoeveelheid. De enkele bewering dat er sprake is van een hoeveelheid voor eigen gebruik is daartoe niet voldoende, zo volgt uit vaste jurisprudentie.

Rechtszekerheid en uniformiteit

Een woning of lokaal kan derhalve worden gesloten wanneer een handelshoeveelheid drugs is aangetroffen.

De gemeente Heemskerk heeft veiligheid hoog in het vaandel staan. Drugsgebruik en handel vormen een gevaar voor de gezondheid. De gemeente Heemskerk vindt het dan ook belangrijk om van deze

bevoegdheid te gebruiken wanneer dit voor het herstel van de openbare orde en het voorkomen van verdere aantasting van de woon- en leefomgeving nodig is.

Om richting te geven aan de manier waarop met deze bevoegdheid zal worden omgegaan verdient het aanbeveling een beleidsregel vast te stellen. Het sluiten van een pand is een zeer ingrijpend middel, zeker wanneer het gaat om het sluiten van een woning. Hoewel niet verplicht is het wenselijk om daarover eerst duidelijkheid te bieden.

Het primaire doel van deze beleidsregel is dan ook duidelijkheid te scheppen over de manier waarop handhavend zal worden opgetreden wanneer in een woning of lokaal drugs worden aangetroffen. Handhaving zal worden ingezet in het belang van het herstel van de openbare orde en het woon- en leefklimaat in de nabije omgeving, en het voorkomen van herhaling en verdere aantasting van het woon- en leefklimaat.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat wanneer het gaat om hennep en/of een hennepkwekerij niet aan de hand van deze beleidsregel handhaving Wet Damocles zal worden opgetreden, maar op basis van de eveneens vast te stellen beleidsregel handhaving hennepkwekerijen.

De beleidsregel handhaving Wet Damocles is een algemene beleidsregel en wordt toegepast wanneer de meer specifieke “beleidsregel handhaving hennepkwekerijen” niet van toepassing is.

Procedure

In de regel zal spoedbestuursdwang niet vereist zijn, aangezien er geen onmiddellijk gevaar voor mens, dier of milieu is dat direct dient te worden afgewend. Wanneer de gemeente een melding binnen krijgt over een drugsvondst, zijn de drugs immers al in beslag genomen door de politie.

Uitgangspunten voor bestuursrechtelijke handhaving is het opleggen van een last onder bestuursdwang. In de vooraankondiging wordt aangegeven welke maatregel zal worden ingezet en hoe lang de woning of het lokaal eventueel zal worden gesloten. De overtreder krijgt ca. 10 dagen de tijd voor het indienen van een mondelinge of schriftelijke zienswijze. Daarna volgt het besluit. De feitelijke sluiting zal in de regel binnen een week na verzending van het besluit worden geëffectueerd. Is er sprake van gedupeerde medebewoners die niet als mede-overtreder kunnen worden aangemerkt, dan kan deze termijn worden verlengd, om een redelijke termijn te bieden voor het zoeken van vervangende woonruimte.

Beleidskeuzes

De keuze voor een last onder bestuursdwang ten einde sluiting van woningen en lokalen te kunnen realiseren, wijkt af van het algehele handhavingsbeleid van de gemeente Heemskerk, waarbij primair is kozen voor een last onder dwangsom. De burger wordt daarmee gestimuleerd om zelf een einde te maken aan de overtredingen en de oude (legale) situatie te herstellen. Slechts onder bijzondere omstandigheden wordt gekozen voor een last onder bestuursdwang. Aangezien het aantreffen van drugs in woningen en lokalen een ernstige verstoring van de openbare orde betekenen, deze openbare orde zo snel mogelijk moet worden hersteld en verdere aantasting van woon- en leefomgeving van burgers zo snel mogelijk dient te worden voorkomen, is bij het aantreffen van drugs de conclusie gerechtvaardigd dat moet worden afgeweken van het beleid om te starten met een last onder dwangsom. Er zal daarom voor wat betreft de handhaving van overtredingen van de Opiumwet primair worden gewerkt met de last onder bestuursdwang.

Omdat het sluiten van een woning een inbreuk betekent op de persoonlijke levenssfeer (het woongenot) van de bewoners, zal het uitgangspunt zijn bij een eerste overtreding te waarschuwen, zolang het gaat om een beperkte hoeveelheid softdrugs (minder dan 50 gram).

		Handhaving bij aantreffen softdrugs in een woning		Handhaving bij aantreffen softdrugs in een lokaal	
Aantal gram	Recidive	Bestuurlijke maatregel	Recidive	Bestuurlijke maatregel	
Tot 50	Nee	Waarschuwingbrief	Nee	2 maanden sluiten	
	Ja	2 maanden sluiten	Ja	3 maanden sluiten	
Meer dan 50	Nee	2 maanden sluiten	Nee	3 maanden sluiten	
	2 ^e overtreding art 2 of 3	3 maanden sluiten	2 ^e overtreding art 2 of 3	6 maanden sluiten	
Ongeacht aantal gram	3 ^e overtreding art 2 of 3	6 maanden sluiten	3 ^e overtreding art 2 of 3	12 maanden sluiten	
	4 ^e overtreding art 2 of 3	12 maanden sluiten	4 ^e overtreding art 2 of 3	Onbepaalde tijd sluiten	

Sluiten van een woning zal pas plaats vinden bij recidive, of als er meer dan 50 gram softdrugs of meer dan 5 gram harddrugs worden aangetroffen. Ook wanneer er sprake is van verzwarende omstandigheden kan direct tot sluiting worden overgegaan. Bij verzwarende omstandigheden wordt voor het bepalen van de duur van de sluiting in dezelfde kolom de eerstvolgende optie gekozen. Wanneer in een woning meer dan 50 gram softdrugs wordt aangetroffen in combinatie met een overtreding wet wapens en munitie, en er geen sprake is van recidive, dan kan worden gesloten voor de duur van 3 maanden

Voor wat betreft harddrugs is het beleid strenger. Jurisprudentie wijst uit dat ook de rechter het geoorloofd acht om tegen harddrugs harder op te treden dan tegen softdrugs. Harddrugs wordt over het algemeen immers gezien als een ernstigere aantasting van de openbare orde en een grotere bedreiging vormt voor de volksgezondheid.

		Handhaving bij aantreffen harddrugs in een woning		Handhaving bij aantreffen harddrugs in een lokaal	
Aantal gram	Recidive	Bestuurlijke maatregel	Recidive	Bestuurlijke maatregel	
Minder dan 5	Nee	Waarschuwingbrief	Nee	3 maanden sluiten	
	Ja	3 maanden sluiten	Ja	6 maanden sluiten	
Meer dan 5 gram	Nee	3 maanden sluiten	Nee	6 maanden sluiten	
	2 ^e overtreding art 2 of 3	6 maanden sluiten	2 ^e overtreding art 2 of 3	12 maanden sluiten	
Ongeacht aantal gram	3 ^e overtreding art 2 of 3	12 maanden sluiten	3 ^e overtreding art 2 of 3	Onbepaalde tijd sluiten	
	4 ^e overtreding art 2 of 3	Onbepaalde tijd sluiten			

Wanneer in een woning meer dan 5 gram harddrugs wordt aangetroffen in combinatie met een overtreding wet wapens en munitie, en er geen sprake is van recidive, dan kan worden gesloten voor de duur van 6 maanden.

Uiteraard zal de volledige situatie met alle feiten en omstandigheden moeten worden afgewogen. Indien toepassen van de beleidsregel leidt tot gevolgen die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding met de te dienen doelen, dan wordt een minder zware maatregel ingezet, of wordt conform artikel 4:84 de beleidsregel buiten toepassing gelaten.

Wanneer het gaat om een lokaal waar een horecagelegenheid is gevestigd, kan dit ook gevolgen hebben voor de horeca en/of exploitatievergunning.